

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
СКУПШТИНА АП ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 08 - 1/2006.
29. септембар 2006. године
НОВИ САД

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

БЕОГРАД

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 27. септембра 2006. године, утврдила је ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА, који вам на основу члана 135. Пословника Народне скупштине Републике Србије ("Службени гласник РС", број 56/05 – пречишћени текст), достављамо на даљи поступак.

Поводом утврђеног Предлога закона, Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, одредила је за представника БОЈАНА КОСТРЕША, председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Прилог: Предлог закона

29 SEP 2006

По овлашћењу председника
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
СЕКРЕТАР
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,
Марија Жекић

ЗАКОН

**О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ
ЗАЈЕДНИЦАМА**

Члан 1.

У Закону о црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" број:36/2006) у члану 7. став 2. се брише.

Члан 2.

У члану 8. став 4. се брише.

Ставови 5, 6, 7, 8. и 9. постају ставови 4, 5, 6, 7. и 8.

Члан 3.

У члану 10. став 1. мења се и гласи;

"Традиционалне цркве су оне које у Србији имају вишевековни историјски континуитет и чији је правни субјективитет стечен на основу посебних закона и обичајног права , а то су : Српска православна црква, Католичка црква, Словачка евангелистичка црква а.в., Реформатска хришћанска црква, Евангелистичка хришћанска црква а.в., и Румунска православна црква."

Члан 4.

Назив Одељка испред члана 12, и члан 12. мењају се и гласе:

"Католичка црква"

Члан 12.

Католичкој цркви признаје се континуитет са правним субјективитетом стеченим на основу Закона о конкордату између Краљевине Србије и Свете Столице (Одлука Народне скупштине Краљевине Србије од 26. јула 1914.године;"Српске новине ", број: 199/1914)."

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о црквама и верским заједницама ("Сл. гласник РС" број 36/2006) садржан је у одредби члана 72. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, којом је предвиђено да Република Србија, између осталог, "уређује и обезбеђује остваривање заштите слобода и права човека и грађанина", као и у одредби члана 41. Устава, којом је зајемчена слобода вероисповести, која обухвата слободу веровања, исповедања вере и вршења верских обреда, као и то да су верске заједнице одвојене од државе и слободне у вршењу верских послова и верских обреда, да верске заједнице могу оснивати верске школе и добротворне организације и да држава може материјално помагати верске заједнице.

II Разлози за доношење Закона

Разлози за доношење Закона о изменама и допунама Закона о црквама и верским заједницама су у отклањању уочених недоследности и непрецизности садржаних у важећем закону, а на које је указивано и током вођења расправе пре доношења Закона. Наиме, у члану 7. став 2, Закона није јасно у којој мери је ова одредба у складу са индивидуалном верском слободом свештенства. По неким претпоставкама, које потврђује судска пракса Европске комисије за људска права, свештеници морају имати слободу да одаберу апостазију (отпадништво од вере), или да из ње изађу, уместо да се покоре државној примени црквених канона. Наиме, када неке црквене одлуке мора да спроводи држава, требало би водити рачуна да принцип црквене аутономије буде уравнотежен са другим људским правима.

Решење садржано у члану 8. став 4. Закона односи се на давање одређене аутономије проповеди. Свештеник је у проповедању аутономан, односно не одговара за оно што каже, позива, саветује вернике, препоручује и сл. Оваква врста аутономије омогућује коришћење богослужбене делатности у политичке сврхе, па се, у том смислу, не прави јасна разлика између две појаве: када се свештена лица баве политиком као црквена лица, а када као грађани, што не одговара принципу секуларне државе (одвојености државе од цркве). Оваквом - одредбом Закона држава не може да ограничи политичка права свештених лица у вршењу службе. Исто тако кривичном праву не подлеже изговорена реч, нити поступање за време службе.

У члану 12. Закона измена назива Римокатоличка у Католичка црква заснована је на чињеници да у Закону о конкордату између Краљевине Србије и Свете столице (Одлука Народне скупштине Краљевине Србије Од 26. јула 1914. год.; "Српске новине" број: 199/1914) постоји непрецизност приликом употребе назива цркве: Римокатоличка и Католичка. Појам Католичка црква је шири од појма Римокатоличка, јер обухвата и католике источног обреда. Оваквом изменом прецизније се одређује група верника која на тај начин постаје целовита.

III Објашњење основних правних института и појединачних решења

У Предлогу закона о изменама и допунама Закона о црквама и верским заједницама, брисањем става 2. у члану 7, и става 4. у члану 8. Закона отклониле би се уочене непрецизности и недоумице везане за примену Закона. Такође би се изменом назива Римокатоличка црква у Католичка црква, као ширем појму, омогућило да се кроз предложену измену подведу и католици источног обреда.

IV Средства за спровођење овог закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити посебна средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

Члан 7.

Држава не може ометати примену аутономних прописа цркава и верских заједница.

~~За извршење правоснажних одлука и пресуда које издају надлежни органи цркава и верских заједница држава пружа одговарајућу помоћ, на њихов захтев, у складу са законом.~~

Члан 8.

Свештенике, односно верске службенике бирају и постављају цркве и верске заједнице, у складу са својим аутономним прописима.

Вршење свештеничке односно верске службе регулише се аутономним прописима цркава и верских заједница.

Свештеници односно верски службеници су слободни и независни у обављању богослужбене делатности која се врши у складу са законом и аутономним правом цркве или верске заједнице.

~~Свештеници односно верски службеници не могу бити позвани на одговорност пред државним органима за своје поступање при обављању богослужбене делатности која се врши у складу са ставом 3. овог члана.~~

Свештеник односно верски службеник има право да учествује у свим видовима јавног живота, осим ако је то забрањено унутрашњим правилима или појединачном одлуком цркве и верске заједнице која га поставља.

Држава не може ограничавати грађанска или политичка права свештеника односно верског службеника на основу његовог верског положаја или службе коју врши.

Свештеник не може бити позван да сведочи о чињеницама и околностима које је сазнао приликом исповести.

Ако надлежни државни орган лиши слободе свештеника односно верског службеника, дужан је да о томе одмах обавести надлежни орган цркве односно верске заједнице којој исти припада. Држава штити службену униформу и њене делове, као и обележја еина и достојанства свештених лица односно верских службеника, у складу са аутономним правом цркве или верске заједнице.

Члан 10.

~~Традиционалне цркве су оне које у Србији имају вишевековни историјски континуитет и чији је правни субјективитет стечен на основу посебних закона, и то: Српска Православна Црква, Римокатоличка Црква, Словачка Евангеличка Црква а. в., Реформатска Хришћанска Црква и Евангеличка Хришћанска Црква а. в.~~

Традиционалне цркве су оне које у Србији имају вишевековни историјски континуитет и чији је правни субјективитет стечен на основу посебних закона и обичајног права, а то су: Српска православна црква, Католичка црква, Словачка евангелистичка црква а.в., Реформатска хришћанска црква, Евангелистичка хришћанска црква а.в., и Румунска православна црква.

Традиционалне верске заједнице су оне које у Србији имају вишевековни историјски континуитет и чији је правни субјективитет стечен на основу посебних закона, и то Исламска верска заједница и Јеврејска верска заједница.

Држава штити службену униформу и њене делове, као и обележја чина и достојанства свештених лица односно верских службеника, у складу са аутономним правом цркве или верске заједнице.

~~Римокатоличка црква~~

~~Члан 12.~~

~~Римокатоличкој Цркви се признаје континуитет са правним субјективитетом стеченим на основу Закона о конкордату између Краљевине Србије и Свете Столице (Одлука Народне скупштине Краљевине Србије од 26. јула 1914. године; "Српске новине", бр. 199/1914).~~

Католичка црква

Члан 12.

Католичкој цркви признаје се континуитет са правним субјективитетом стеченим на основу Закона о конкордату између Краљевине Србије и Свете Столице (Одлука Народне скупштине Краљевине Србије од 26. јула 1914. године; "Српске новине", број: 199/1914).